

2 Bakgrunn for endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet

2.1 Tariff for ikke fjernavleste målere

Med innføring av AMS skjer måling, avlesing og oversending av måleverdier ved at kommunikasjonsenheten i måleren registrerer og sender korrekt avleste måldata til nettselskapet. Dataene blir sendt automatisk til nettselskapet hvert døgn. Dette er nå nettselskapenes standard for måling, avlesing og kontroll av data.

For kunder som ikke har **AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet**, må nettselskapet håndtere måleverdier som ikke er fjernavleste. Nettselskapene må også ha rutiner for å sikre at måleverdiene fra disse målerne er avlest riktig. Dette innebærer ekstra kostnader for nettselskapene. **Kostnaden forbundet med håndtering og kontroll av måleverdier som ikke er fjernavleste, er en direkte konsekvens av at kunden ikke har en AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet.** For de tilfellene der manglende fjernavlesning skyldes forhold på kundens side, er det behov for at nettselskapet har mulighet til å fastsette en tariff for dette.

Etter avregningsforskriften § 4-1 andre ledd bokstav b) har nettselskapet ikke plikt til å installere AMS dersom installasjonen er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker. I tillegg er det noen kunder som ikke oppfyller kriteriene for fritak, men som likevel motsetter seg installasjon ved å nekte nettselskapet tilgang til måleren. I begge tilfellene er mangelen på mulighet for fjernavlesning knyttet til forhold på kundens side.

RME har lagt til grunn at å håndtere og kontrollere manuelt avleste måldata, er en «særskilt tjeneste» som nettselskapet kan fastsette en tariff for etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6. Dette synspunktet er opprettholdt i en dom av 9.1.2020 av Trondenes tingrett.⁹

I de tilfeller nettselskapet selv har besluttet at det ikke skal installeres fjernavlest måler, kan det ikke kreves slik tariff. Dette gjelder i tilfeller der forbruket i målepunktet er lavt og forutsigbart, jf. avregningsforskriften § 4-1 andre ledd bokstav a). Det kan heller ikke kreves tariff dersom manglende fjernavlesning skyldes manglende kontakt med måleren, og kunden ikke kan lastes for dette.

Nettselskapene fastsetter i dag selv tariffens størrelse, med utgangspunkt i nettselskapets egne vurderinger av merkostnadene forbundet med kunder som ikke er fjernavleste. Dette innebærer at tariffens størrelse varierer i de ulike nettområdene.

2.2 Behov for endring

Mange kundeforhør og klager på at nettselskapene fastsetter en tariff for ikke-fjernavleste kunder, viser at det kan være hensiktsmessig at det rettslige grunnlaget for å fastsette slik tariff går tydeligere frem av regelverket.

---

⁹ Saksnr: 19-133788TVI-TRES

Vi foreslår derfor å innta en ny bestemmelse om tariff for ikke-fjernavleste måleverdier i forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Forslaget vil bare gjelde de tilfeller hvor fjernavlest måler ikke er installert eller aktivert som følge av forhold hos kunden.

RME har også mottatt flere klager knyttet til tariffens størrelse. I disse sakene har flere nettselskap oppgitt kostnadsestimater for aktiviteter knyttet til å håndtere og kontrollere ikke-fjernavleste måleverdier. Vi foreslår i kap. 4.3 at nettselskapene skal kontrollere måleverdier som ikke er fjernavleste minst en gang i året, men stiller ikke krav om årlig stedlig kontrollavlesing.

Informasjon vi har fått fra nettselskapene viser at de har ulik praksis for hvilke kostnader de legger til grunn for tariffen, og at kunder i noen tilfeller blir avkrevd en tariff som er satt for høyt. Vi foreslår derfor at tariff for ikke-fjernavleste kunder fastsettes som et standardbeløp i forskrift.

Forslaget skal på den ene siden sikre at kunder uten fjernavlesing ikke får urimelig høy tariff for ikke å benytte standardssystemet for avlesing og oversendelse av måleverdier gjennom AMS-måleren. På den andre siden skal forslaget legge til rette for at disse kundene bidrar til å dekke merkostnaden nettselskapet har ved å håndtere og kontrollere slike måleverdier. Disse hensynene er søkt balansert i standardbeløpet vi foreslår for tariffen.

Basert på en vurdering av ovennevnte hensyn foreslår vi at tariffen settes til 1500 kroner ekskl. mva. per år. De fleste av nettselskapene som har oppgitt kostnadsestimater for håndtering og kontroll av måleverdier som ikke er fjernavleste, har opplyst at de har høyere kostnader enn dette, som følge av årlig stedlig kontrollavlesing. Ettersom årlig stedlig kontrollavlesing ikke er et krav etter forskriften, mener vi at tariffen likevel vil bidra tilstrekkelig til å dekke merkostnaden ved å håndtere og kontrollere disse måleverdiene.

5 Merknader til bestemmelsen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet

5.1 Tariff for ikke-fjernavleste måleverdier

5.1.1 Forslag til ny § 17-9

§ 17-9. Tariff for ikke-fjernavleste måleverdier

Nettselskapet kan fastsette tariff til dekning av merknader ved å håndtere og kontrollere måleverdiene, for kunder som ikke har fjernavlest måler. Dette gjelder kunder manglende fjernavlesning skyldes forhold på kundens side.

Tariff for ikke-fjernavleste måleverdier settes til 1500 kroner eksklusiv merverdiavgift per år.

5.1.2 RMEs merknader

Forslaget innebærer ikke en plikt, men en rett for nettselskapet til å fastsette tariff for måleverdier som ikke er fjernavleste, dersom manglende fjernavlesning skyldes forhold på kundens side. Nettselskapene må selv vurdere om det er hensiktsmessig å ha en slik tariff. Dersom nettselskapet velger å benytte tariffen, må tariffen gjelde alle kunder vilkåret er oppfylt for.

Med «forhold på kundens side» menes både tilfeller hvor kunder har fått fritak for AMS etter avregningsforskriften § 4-1 andre ledd bokstav b), og tilfeller hvor kunder motsetter seg slik installasjon uten å ha fått fritak.

Nettselskapet kan ikke ilegge tariff for forhold som nevnt i avregningsforskriften § 4-1 andre ledd bokstav a), eller tilfeller der manglende fjernavlesning skyldes dårlig mobildekning.

Tariffen skal faktureres etterskuddsvis. Tariffen kan kreves inn på hver faktura eller sjeldnere, men minst hver tredje måned, jf. avregningsforskriften § 7-1a annet ledd. Dersom kunder uten fjernavlesning får aktivert fjernavlesning, skal tariffen for det aktuelle året reduseres forholdsmessig.

6.2 Forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet

6.2.1 Tariff for ikke-fjernavleste måleverdier

Forslaget om å forskriftsfeste tariff for ikke-fjernavleste måleverdier gir et klarere rettslig grunnlag for tariffen og angir én felles tariffsats uavhengig av hvilket nettselskap kunden tilhører. Dette kan bidra til mindre uenighet om tariffen, som også gir lavere administrative kostnader.

Forslaget om å sette tariffen noe lavere enn kostnadene de fleste nettselskapene oppgir å ha knyttet til håndtering og årlig kontrollavlesing av ikke-fjernavleste måleverdier, bidrar til at kunder som ikke har fjernavlest AMS måler ikke betaler for mye for nettselskapets håndtering og kontroll av måleverdiene.

Standardiseringen av tariffen og insentivene nettselskapene har gjennom den økonomiske reguleringen, vil bidra til at nettselskapene søker å finne effektive løsninger for å holde kostnadene med å håndtere og kontrollere måleverdier som ikke er fjernavleste så lave som mulig. Dermed bidrar vi til å begrense sannsynligheten for at eventuelle merkostnader ved at enkelte kunder ikke er fjernavleste, blir veltet over på alle nettselskapets kunder gjennom høyere nettleie.

7 Utkast til forskriftstekst

7.1 Forslag til endringer i forskrifter under energiloven

Forskrift om endringer i forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (avregningsforskriften) og i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (forskrift om kontroll av nettvirksomhet).

II

I forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme

Ny § 17-9 skal lyde:

§ 17-9. Tariff for ikke-fjernavleste måleverdier

Nettselskapet kan fastsette tariff til dekning av merkostnader ved å håndtere og kontrollere måleverdiene, for kunder som ikke har fjernavlest måler. Dette gjelder kun der manglende fjernavlesing skyldes forhold på kundens side.

Tariff for ikke-fjernavleste måleverdier settes til 1500 kroner eksklusiv merverdiavgift per år.